Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2368

10.10.2024

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2368

z dne 11. aprila 2024

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za pobudo za inovativno zdravje za proračunsko leto 2022

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za pobudo za inovativno zdravje za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0093/2024),

A. ker je bilo Skupno podjetje za pobudo za inovativno zdravje (v nadaljnjem besedilu: skupno podjetje) s sedežem v Bruslju ustanovljeno novembra 2021 v okviru programa Obzorje Evropa, in sicer za obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2031 ([1]); ker je nadomestilo in nasledilo Skupno podjetje za pobudo za inovativna zdravila, ki je bilo ustanovljeno decembra 2007 v okviru sedmega okvirnega programa za raziskave (7. OP) za obdobje desetih let ([2]) (IMI 1) in katerega delovanje je bilo podaljšano maja 2014 v okviru programa Obzorje 2020 za obdobje do 31. decembra 2024 ([3]) (IMI 2);

B. ker je skupno podjetje javno-zasebno partnerstvo, usmerjeno na interdisciplinarne, trajnostne ter na paciente osredotočene raziskave in inovacije na področju zdravstva; ker so njegovi ustanovni člani Unija, ki jo zastopa Komisija, in evropski panožni združenji COCIR ter Evropska zveza farmacevtske industrije in združenj (vključno z *Vaccines Europe*, *EuropaBio* in *MedTech Europe*);

C. ker bi moralo skupno podjetje zaradi večje preglednosti v svojih letnih zaključnih računih razkriti ustrezne informacije o prispevkih članov na ravni programa; ker bi moralo za vsak program, v okviru katerega deluje, do konca leta po kategorijah članov predložiti vse ustrezne informacije, vključno s pogodbenimi ciljnimi vrednostmi za prispevke, določenimi za zadevni program, višino prejetih prispevkov in obsegom pravnih obveznosti; ker bi moralo skupno podjetje še naprej izboljševati preglednost;

Proračunsko upravljanje in finančno poslovodenje

1. je seznanjen z navedbo Računskega sodišča, da zaključni račun skupnega podjetja za leto, ki se je končalo 31. decembra 2022, v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2022 ter njegovo poslovanje, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije; poudarja tudi, da so po podatkih iz poročila Računskega sodišča transakcije, povezane z računovodskimi izkazi, v vseh pomembnih vidikih zakonite in pravilne;

2. pozdravlja vlogo skupnega podjetja pri preoblikovanju raziskav in inovacij na področju zdravja v oprijemljive koristi za državljane Unije;

3. ugotavlja, da je razpoložljivi proračun za skupno podjetje za leto 2022 ([4]) znašal 272,4 milijona EUR v odobritvah plačil (11,0 milijona EUR v letu 2021) in 174,8 milijona EUR v odobritvah za prevzem obveznosti (210,4 milijona EUR v letu 2021);

4. ugotavlja, da je izvrševanje sredstev za prevzem obveznosti in sredstev za plačila doseglo 96,60 % (75,91 % v letu 2021) oziroma 86,25 % (95,39 % v letu 2021);

([1]) Uredba Sveta (EU) 2021/2085 z dne 19. novembra 2021 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa (UL L 427, 30.11.2021, str. 17).
([2]) Uredba Sveta (ES) št. 73/2008 z dne 20. decembra 2007 o ustanovitvi Skupnega podjetja za izvajanje skupne tehnološke pobude za inovativna zdravila (UL L 30, 4.2.2008, str. 38).
([3]) Uredba Sveta (EU) št. 557/2014 z dne 6. maja 2014 o ustanovitvi Skupnega podjetja za pobudo za inovativna zdravila 2 (UL L 169, 7.6.2014, str. 54).
([4]) Razpoložljiv proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, namenske prihodke in prerazporeditve v naslednje proračunsko leto.

5. ugotavlja, da so spremembe obsega proračuna skupnega podjetja v veliki meri odvisne od faze izvajanja večletnih programov za raziskave in inovacije; ugotavlja, da je skupno podjetje leta 2022 začelo izvajati program Obzorje Evropa, zato proračun za leto 2022 vključuje proračun za prevzem obveznosti za prve razpise tega programa, načrtovane za leto 2022;

6. ugotavlja, da se v zaključnem računu skupnega podjetja za leto 2022 zneski prispevkov, ki so pripoznani glede na kategorije članov (Unija in zasebni člani), med seboj znatno razlikujejo; ugotavlja, da se denarni prispevki Unije namreč potrdijo in pripoznajo, ko se plačajo skupnemu podjetju, in sicer na začetku izvajanja projektov, prispevki članov v naravi pa se pripoznajo šele, ko se stroški za izvajanje projektov, ki so nastali in bili prijavljeni, potrdijo; skupno podjetje poziva, naj se bolj posveti odpravi vrzeli med pripoznanim zneskom denarnih prispevkov na eni strani in prispevki v naravi na drugi strani, tako da bo navedlo podatke o pravnih obveznostih članov skupnega podjetja ob koncu leta v smislu podpisanih sporazumov in pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev;

7. ugotavlja, da skupno podjetje še ni zaključilo izvajanja sedmega okvirnega programa ([5]);

8. v zvezi s tem je seznanjen, da je konec leta 2022 skupno podjetje za sklenjene sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru tega programa v celoti prevzelo obveznosti za najvišje operativne prispevke Unije, ki so znašali 966 milijonov EUR; ugotavlja, da je treba deset let po koncu sedmega okvirnega programa plačati še približno 44,9 milijona EUR (ali 5 %) za projekte, ki še niso bili zaključeni; ugotavlja, da ta vrzel ustreza petim projektom, ki raziskujejo antimikrobično odpornost; ugotavlja tudi, da so se dejavnosti dveh od teh projektov zaključile do konca leta 2022; priznava, da je antimikrobična odpornost zahtevno področje raziskav, ter ceni znanstveno in družbeno vrednost financiranja razvoja novih pristopov za boj proti odpornosti na antibiotike;

9. prav tako ugotavlja, da so zasebni člani sprejeli pravno zavezo, da bodo zagotovili prispevke v naravi v višini 914,2 milijona EUR ali 94,6 % minimalne ciljne vrednosti za operativne dejavnosti, ki je znašala 966 milijonov EUR, in da so od te prevzete obveznosti ob koncu leta 2022 poročali o 831,9 milijona EUR (ali 86 % ciljne vrednosti);

10. v zvezi s programom Obzorje 2020 ugotavlja, da so pravne obveznosti članov na ravni njihovih ciljnih vrednosti za prispevke;

11. v zvezi s tem je seznanjen, da je konec leta 2022 skupno podjetje za podpisane sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru programa Obzorje 2020 prevzelo obveznosti za 1 452,1 milijona EUR (oziroma 91 %) najvišjega prispevka Unije za operativne dejavnosti, ki je znašal 1 595,4 milijona EUR; poleg tega ugotavlja, da bo treba od teh prevzetih obveznosti v prihodnjih letih za projekte, ki še niso zaključeni, plačati še približno 484,8 milijona EUR (ali 33,4 %); je seznanjen tudi s tem, da so se zasebni člani in pridruženi partnerji pravno zavezali, da bodo zagotovili prispevke v naravi v višini 1 499,4 milijona EUR (ali 94 %) minimalne ciljne vrednosti v višini 1 595,4 milijona EUR, in da so od teh prevzetih obveznosti ob koncu leta 2022 poročali o 1 078,9 milijona EUR (ali 67,6 % ciljne vrednosti);

12. ugotavlja, po navedbah skupnega podjetja, da so nižje stopnje zagotavljanja prispevkov delno posledica dolgotrajnih projektov, potrebnih zaradi narave raziskovalnega področja, specifičnega za to skupno podjetje, in velikega obsega globalnih konzorcijev, ki izvajajo projekte;

13. je seznanjen s tem, da skupno podjetje za dejavnosti programa Obzorje 2020 ni prejelo nobenih novih odobritev za prevzem obveznosti za operativne dejavnosti, saj je zadnji razpis za zbiranje predlogov zaključilo do konca leta 2020; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja odobritev plačil za operativne dejavnosti znašala 87 % (96 % leta 2021);

14. se strinja z Računskim sodiščem, da bi moralo skupno podjetje pripraviti časovno opredeljen akcijski načrt za dokončanje izvajanja projektov, odobrenih v prejšnjih večletnih finančnih okvirih;

15. v zvezi z izvajanjem programa Obzorje Evropa ugotavlja, da je Komisija v letu 2022 za upravne odhodke skupnega podjetja zagotovila samo denarne prispevke v višini 1,4 milijona EUR; je seznanjen, da skupno podjetje za svoje dejavnosti v okviru programa Obzorje Evropa ni zahtevalo denarnih prispevkov, saj bosta prva dva razpisa, objavljena leta 2022 v okviru programa Obzorje Evropa, zaključena šele leta 2023;

([5]) Sedmi okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj (2007–2013).

16. na podlagi letnega poročila o dejavnostih podjetja za leto 2022 ugotavlja, da je skupno podjetje po večini ključnih kazalnikov uspešnosti IMI 2 delovalo dobro, in pogosto celo preseglo zastavljene cilje; zlasti pozdravlja dejstvo, da je bilo s projekti skupnega podjetja, ki so bili financirani v okviru IMI 2, zaključenih 24 regulativnih postopkov, vključno z dvema regulativnima pismoma o podpori, desetimi mnenji s pridržkom, dvema vlogama za pritrdilno mnenje in vključitev v šest regulativnih smernic;

17. z zadovoljstvom ugotavlja, da so bili zaradi 58,3-odstotnega deleža (nad 50-odstotnim ciljem) projektov skupnega podjetja, financiranih v okviru IMI 2, njegovi viri in izložki dostopni tudi zunaj konzorcijskih partnerjev; pri tem izpostavlja primere, kot sta knjižnica kemičnih spojin in evropska zbirko spojin, vzpostavljeni s projektom ESCulab, odprtokodno podatkovno platformo na podlagi aplikacije RADAR, razvito v okviru projekta RADAR-CNS, evropsko mrežo združenih podatkov, nastalo s projektom EHDEN, ali samozadostno biobanko pluripotentnih matičnih celic, ki jo zagotavlja EBiSC2;

18. pozdravlja dejstvo, da so približno 67 % dokumentov v okviru projektov, ki jih financira skupno podjetje, pripravili soavtorji iz različnih sektorjev, kar kaže na meddisciplinarno naravo raziskav in kolaborativni pristop k projektom;

Javna naročila in uslužbenci

19. ugotavlja, da je bila večina pogodbenih obveznosti skupnega podjetja v letu 2022 sklenjenih na podlagi obstoječih večletnih okvirnih pogodb; poleg tega je seznanjen, da so se, kar zadeva obseg, večletne okvirne pogodbe najbolj uporabljale na področju IT, človeških virov in revizijskih storitev; pozdravlja dejstvo, da je več zadevnih

20. na podlagi konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih za leto 2022 ([6]) ugotavlja, da je skupno podjetje leta 2022 začelo dva razpisna postopka ([7]) zunaj obstoječih okvirnih pogodb v vrednosti, ki presega 15 000 EUR;

21. pozdravlja, da so bili vsi postopki izvedeni v skladu s finančnimi pravili skupnega podjetja in finančno uredbo, da bi zagotovili lojalno konkurenco med gospodarskimi subjekti in najustreznejšo ter najučinkovitejšo uporabo sredstev skupnega podjetja;

22. ugotavlja, da kadrovski načrt predvideva 39 začasnih uslužbencev, 15 pogodbenih uslužbencev in enega napotenega nacionalnega strokovnjaka, kar je skupaj 55 uslužbencev; ugotavlja, da je bilo 31. decembra 2022 zasedenih 49 delovnih mest: 36 od 39 začasnih uslužbencev (92,30 %), 11 od 15 pogodbenih uslužbencev (73,30 %) in 0 od enega napotenega nacionalnega strokovnjaka (0 %);

23. na področju uravnotežene zastopanosti spolov in geografske uravnoteženosti ugotavlja, da je bilo med zaposlenimi 31. decembra 2022 približno 65 % žensk in približno 35 % moških 15 različnih narodnosti;

Sistemi upravljanja in nadzora

24. ugotavlja, da je naknadno revizijo porabe za 7. OP opravilo skupno podjetje, za naknadno revizijo porabe za programa Obzorje 2020 in Obzorje Evropa pa je pristojna skupna revizijska služba GD RTD Komisije;

25. je seznanjen, da je skupno podjetje poročalo o reprezentativni stopnji napake v višini 2,1 % in stopnji preostale napake v višini 0,8 % za projekte 7. OP ter reprezentativni stopnji napake v višini 2,7 % in stopnji preostale napake v višini 0,9 % za porabo za program Obzorje 2020 (obračuni in končna plačila) ([8]);

26. ugotavlja, da za program Obzorje Evropa naknadne revizije še niso bile opravljene, saj bodo prva vmesna plačila po pričakovanjih izvršena šele leta 2024;

([6]) https://www.ihi.europa.eu/sites/default/files/uploads/Documents/About/Reports/IHI_CAAR_2022.pdf.
([7]) Pisarniško pohištvo – 24 453,65 EUR in Komunikacijska strategija – 15 950,00 EUR.
([8]) Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Skupnega podjetja za pobudo za inovativno zdravje, poglavje 4.1.1.

27. je seznanjen, da je Računsko sodišče zaradi ocene kontrol operativnih plačil skupnega podjetja revidiralo naključno vzorčena plačila iz programa Obzorje 2020, izvršena v letu 2022, in sicer na ravni končnih upravičencev ([9]); ugotavlja, da Računsko sodišče pri vzorčenih upravičencih skupnega podjetja ni odkrilo napak ali slabosti pri kontrolah;

28. ugotavlja, da je ob koncu leta 2022 skupno podjetje zasnovalo in izvedlo celovit pristop k predhodnim kontrolam, ki temelji na tveganju, v skladu s smernicami Skupnega centra za izvajanje in ob upoštevanju okoliščin tveganja, ki so specifične za podjetje; v zvezi s tem ugotavlja, da je v ta namen skupno podjetje opredelilo najpomembnejša merila tveganja in na njihovi podlagi zasnovalo pristop k spremljanju, ki temelji na tveganju; ugotavlja, da je ta pristop skupnemu podjetju omogočil, da je ocenilo stopnjo tveganja vsakega projekta in upravičenca v glavnih fazah izvajanja projekta, kot so priprava sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, sprememba sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, poročanje in plačilo;

29. v zvezi s tem ugotavlja, da je skupno podjetje pripravilo tudi notranje smernice o svojem pristopu, ki temelji na tveganju, ter svoje uslužbence usposabljalo in usmerjalo glede njegove pravilne in dosledne uporabe;

30. z zadovoljstvom ugotavlja, da je skupno podjetje razvilo pristop k naknadni reviziji, ki temelji na tveganju, da bi zmanjšalo stopnjo napake z bolj ciljno usmerjenim vzorcem in odkrilo upravičence, pri katerih so napake najpogostejše, s čimer bi se okrepil čistilni učinek naknadnih revizij; to je pomembna pozitivna sprememba v pristopu k naknadnim revizijam, saj okvir Komisije za notranjo kontrolo nepovratnih sredstev programa Obzorje Evropa ne omogoča vzpostavitve posebnih reprezentativnih vzorcev za skupna podjetja in posledično izračuna posebnih reprezentativnih stopenj napake in stopenj preostale napake za skupna podjetja;

31. ugotavlja, da je Računsko sodišče ugotovilo, da ima skupno podjetje z dobro razvitim pristopom k naknadnim revizijam, ki temelji na tveganju, stopnjo preostale napake pod povprečjem zadevnih stopenj skupnih podjetij brez takega pristopa, in sicer zaradi sistematičnega prepoznavanja in revidiranja najbolj tveganih upravičencev;

Spremljanje nadaljnjega ukrepanja glede ugotovitev iz prejšnjih let

32. ugotavlja, da so „opažanja“ v posebnih letnih poročilih skupnega podjetja dejansko „priporočila Računskega sodišča, ki niso časovno določena“; ugotavlja, da Računsko sodišče vsako leto spremlja ta opažanja in oceni njihov status kot „odprta“ ali „zaključena“;

33. ugotavlja, da je skupno podjetje sprejelo popravni ukrep na podlagi opažanja Računskega sodišča za leto 2021 v zvezi z delom prispevkov delodajalca v pokojninsko shemo EU.

([9]) Kar zadeva transakcije za izplačila nepovratnih sredstev, preizkušene pri upravičencih, je prag za poročanje o količinsko opredeljivih napakah 1 % revidiranih stroškov.